

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข

เรื่อง การประกาศกำหนดตำราการแพทย์แผนไทยของชาติและตำรับยาแผนไทยของชาติ
(ฉบับที่ ๒๓)
พ.ศ. ๒๕๖๒

โดยที่เป็นการสมควรประกาศกำหนดให้ตำราการแพทย์แผนไทยและตำรับยาแผนไทย
เพื่อการคุ้มครองให้เป็นตำราการแพทย์แผนไทยของชาติและตำรับยาแผนไทยของชาติ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครอง
และส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขโดยคำแนะนำ
ของคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง การประกาศกำหนด
ตำราการแพทย์แผนไทยของชาติและตำรับยาแผนไทยของชาติ (ฉบับที่ ๒๓) พ.ศ. ๒๕๖๒”

ข้อ ๒ ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ตำราการแพทย์แผนไทย ตามบัญชีรายชื่อแนบท้ายประกาศฉบับนี้ เป็นตำรา
การแพทย์แผนไทยของชาติ

ข้อ ๔ ให้ตำรับยาแผนไทย ในตำราการแพทย์แผนไทย ตามข้อ ๓ เป็นตำรับยาแผนไทย
ของชาติ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๒

ปิยะสกล สกลสัตยาทร

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

บัญชีรายชื่อตำราการแพทย์แผนไทยและตำรับยาแผนไทย
ที่ประกาศกำหนดให้เป็นตำราการแพทย์แผนไทยของชาติและตำรับยาแผนไทยของชาติ
แนบท้ายประกาศกระทรวงสาธารณสุข
เรื่อง การประกาศกำหนดตำราการแพทย์แผนไทยของชาติ
และตำรับยาแผนไทยของชาติ (ฉบับที่ ๒๓) พ.ศ. ๒๕๖๒

๑. ตำรายาของนายนาค นาคคงคำ เล่ม ๑-๔ จำนวน ๔ รายการ ๓๘๖ ตำรับ ดังนี้

๑.๑ ตำรายา ของ นายนาค นาคคงคำ เล่ม ๑	จำนวน ๔๘ ตำรับ
๑.๒ ตำรายา ของ นายนาค นาคคงคำ เล่ม ๒	จำนวน ๑๖๕ ตำรับ
๑.๓ ตำรายา ของ นายนาค นาคคงคำ เล่ม ๓	จำนวน ๕๒ ตำรับ
๑.๔ ตำรายา ของ นายนาค นาคคงคำ เล่ม ๔	จำนวน ๑๒๑ ตำรับ

๒. ตำรายาของนางเรียม สุขสงค์ญาติ จำนวน ๖ รายการ ๑,๑๕๒ ตำรับ ดังนี้

๒.๑ ตำรายาประถมจินดา การปฏิสนธิ และยารักษาครรภ์	จำนวน ๑๘๙ ตำรับ
๒.๒ ตำรายา แก้กลอง แก่ซาง แก่กระหายน้ำ แก่เลือด แก่ไข้ สาริบาท ยานัด	จำนวน ๒๓๕ ตำรับ
๒.๓ ตำรายาโรคทั่วไป แก่พิษทางทั้งปวง	จำนวน ๑๒๑ ตำรับ
๒.๔ ตำรายาแก้ไข้เด็ก ถ่ายไม่ออก	จำนวน ๒๙๒ ตำรับ
๒.๕ ตำรายาแก้ลด ขาเขียว ยาแก้ไข้	จำนวน ๘๖ ตำรับ
๒.๖ ตำรายาตรีผลา ยาหอมใหญ่ แก่ท้องขึ้น ท้องอืด แก้ไข้ ฝีตามทรวง แก้พิศ ยามะโหศ	จำนวน ๒๔๙ ตำรับ

๓. ตำรายาเกร็ด สมบัติของหอสมุดแห่งชาติ จำนวน ๙ รายการ ๒๙๓ ตำรับ ดังนี้

๓.๑ ตำรายาเกร็ด เลขที่ ๒๘๗	จำนวน ๑๘ ตำรับ
๓.๒ ตำรายาเกร็ด เลขที่ ๒๙๐	จำนวน ๙ ตำรับ
๓.๓ ตำรายาเกร็ด เลขที่ ๒๓๗	จำนวน ๒๔ ตำรับ
๓.๔ ตำรายาเกร็ด เลขที่ ๒๙๕	จำนวน ๖๘ ตำรับ
๓.๕ ตำรายาเกร็ด เลขที่ ๒๙๖	จำนวน ๑๖ ตำรับ
๓.๖ ตำรายาเกร็ด เลขที่ ๓๒๑	จำนวน ๙๖ ตำรับ
๓.๗ ตำรายาเกร็ด เลขที่ ๓๖๗	จำนวน ๙ ตำรับ
๓.๘ ตำรายาเกร็ด เลขที่ ๓๗๑	จำนวน ๑๘ ตำรับ
๓.๙ ตำรายาเกร็ด เลขที่ ๓๗๓	จำนวน ๓๕ ตำรับ

๔. ตำรายาพื้นบ้านของสมาคมแพทย์แผนไทย/แพทย์พื้นบ้าน จังหวัดลำพูน จำนวน ๘ รายการ ๔๘๕ ตำรับ ดังนี้

๔.๑ ตำรายาองค์ความรู้แพทย์พื้นบ้าน จังหวัดลำพูน ว่าด้วยเรื่อง พระคาถาไหว้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ เจ้าที่ ไหว้ผี ผูกดวง	จำนวน ๕ รายการ
๔.๒ คัมภีร์พรมโลหิต ว่าด้วยเรื่องโลหิตระดูสตรี	จำนวน ๑๑๘ ตำรับ
๔.๓ ตำราแผนพื้นบ้านของหมออินสม สิทธิตัน เล่ม ๑ ว่าด้วยเรื่อง ตำรับยารักษามะเร็ง ไข้รากสาด ไข้สันนิบาต ฝี นิว ๆ	จำนวน ๒๑๖ ตำรับ
๔.๔ ตำราแผนพื้นบ้านของหมออินสม สิทธิตัน เล่ม ๒ ว่าด้วยเรื่อง ตำรับยารักษามะเร็ง ฝี ยาอายุวัฒนะ โรคลม พยาธิ ๆ	จำนวน ๑๕๑ ตำรับ